

# Råd och praktiska tips vid sedering barn med Midazolam, Folktandvården Gävleborg AB

## Innehåll

1. Syfte .....	1
2. Planera behandlingen .....	1
3. Överenskommelse med barnet och förälderna .....	1
4. Akutbehandlingen börjar i receptionen Ett exempel: .....	2
5. Hur ska man lyckas med den rektala sederingen? .....	4
6. Råd och tips .....	5
7. Referenser .....	5

## 1. Syfte

Syftet med detta dokument är att ge praktiska råd och tips när Midazolam används som sedering vid behandling av barn och ungdomar i Allmäntandvården.

Det här dokumentet ska vara ett komplement till Folktandvården Gävleborg AB's information om Midazolam på Plexus där man kan få mer information om arbetsgång, rutiner, indikationer och kontraindikationer av Midazolam.

## 2. Planera behandlingen

- Ta en allmän och en odontologisk anamnes
- Inte sällan behöver en klinisk undersökning utföras under fysiskt stöd, dvs föräldern måste hålla barnet, så att en undersökning kan genomföras
- Utan diagnos kan ingen behandling planeras
- Om möjligt ta röntgen innan sederingen, det finns möjligheten att ta så kallade externa bitewing (Scanogram) med panoramaapparaten, vilket många oroliga barn klarar bra
- Lägg därefter upp en terapiplan

## 3. Överenskommelse med barnet och föräldern

Informera noggrant om den planerade behandlingen och sederingen.

**Använd inte orden lugnande medel.** Många barn protesterar, gråter, blir arga trots sederingen, vilket *inte* betyder att sederingseffekten är dålig.

Informera föräldrarna om att vi utnyttjar glömske effekten. Till barnen kan man säga att de kommer att få en "modighetsmedicin".

Är föräldern tandvårdsrädd? Då kan det vara läge att en annan person ska följa med när barnet ska behandlas under stöd av Midazolam. Som behandlare måste man kunna koncentrera sig på det sederade barnet, föräldern måste därför ha fått

all information innan, så att de känner sig trygga med vad som sker, även om barnet blir ledset.

Berätta för föräldern: när barnet är sederat utförs behandlingen, den avbryts inte. Därför är det viktigt att föräldern har fått information om att barn kan bli ledsna, upprörda och protestera trots sederingen.

Välinformerade föräldrar kan stötta sina barn och underlättar behandlingen för både barnet och behandlingsteamet.

## 4. Akutbehandlingen börjar i receptionen

Exempel: Föräldern till ett 5 år gammalt barn med besvär ringer till receptionen...

Receptionen tar emot samtalet, det finns bara korta akuta tider.

- I Folktandvårdens prioriteringsordning ligger akut omhändertagande på första plats. En viktig målsättning är att ta hand om barn med akuta besvär inom ett dygn men det betyder inte att en tand behöver extraheras inom ett dygn.
- Att rekommendera lämplig smärtlindring är en bra akutbehandling och på så vis tar vi hand om barnet med besvären.
- Om barnet inte redan står på smärtlindrande läkemedel, rekommendera då smärtlindring med Ipren och Alvedon (en full dos av varje läkemedel enligt barnets vikt). Obs. varje läkemedelsrekommendation i telefon med patient är och ska vara en ordination av legitimerad tandläkare och ska noteras i journal.
- Boka en tid för undersökning, informera att föräldrarna måste vara beredda att hålla barnet om barnet inte vill undersökas.

Barnet får en undersökningstid hos en tandläkare.

- Utför en undersökning, inte sällan behövs fysiskt stöd, men det är föräldern som ska hålla barnet.
- Om möjligt ta röntgen.
- Ställ en diagnos, planera behandlingen: i detta exempel utgår vi från en pulpitisk 04:a.
- Påbörja inte en behandling samma dag med tidspress och dålig förberedelse.
- Informera föräldrarna noggrant om den planerade behandlingen och Midazolamets effekt.
- Boka 60 minuter för tandbehandling under stöd av sedering, ibland måste en annan patient avbokas för att skapa tillräckligt med tid.

- Vem ska stötta barnet vid nästa besök: icke-tandvårdsrädd förälder eller en annan släkting?
- Ska barnets sederas oralt eller rektalt? Är föräldrarna det minsta tveksamma att barnet kan svälja Midazolam, välj rektal sedering.

Barnet kommer tillbaka en annan dag för extraktion av 04:an under stöd av Midazolam.

- Räkna med att 60 minuter behandlingstid är en rimlig tid.
- Alltid tandläkare och assistans på rummet när patienter behandlas under stöd av Midazolam.
- Administrera sederingen, använd alltid den dosen som rekommenderas för barnets vikt, inte mindre.
- Vid rektal administrering kan ofta föräldrarna hjälpa till.
- Vänta cirka 7-10 minuter hos förskolebarn, cirka 15 minuter hos skolbarn.
- Barnet ska ligga i stolen, medföljande vuxen håller barnets händer, assistansen sitter bakom huvudstödet och håller barnets huvud, det är praktiskt med ett bitstöd.

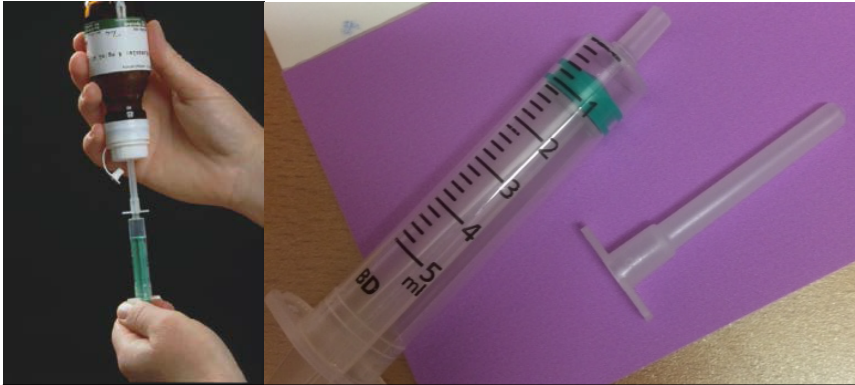


- Tandläkaren behöver ha fria händer och hjälper inte till att hålla.
- Bedövningssalva läggs i omslagsvecket bredvid den pulpitiska 04:an, vänta 3-5 minuter.
- Bedövning med The Wand (Xylocain-Adrenalin!) rekommenderas
- Extraktion av den pulpitiska tanden.
- Barn kan reagera på bedövning känslan och obehag vid extraktionen avbryt inte behandlingen!

Barnet får en tid för uppföljning hos en tandhygienist eller tandsköterska efter några veckor.

- Barn som har genomgått en påfrestande tandbehandling behöver uppleva enkla och trevliga tandvårdsbesök.
- Man kan utgå ifrån att barn som har haft akuta besvär ofta har en högre kariesrisk, så förstärkt profylax är nödvändig.

## 5. Hur ska man lyckas med den rektala sederingen?



Midazolam APL rektalgel dras upp med spruta och en så kallad Luer rektalspets



Till vänster: flaska med Midazolam APL rektalgel, 3 mg/ml  
Flaskan innehåller 60 ml och texten är tydligt markerad med röd färg

Till höger: flaska med Midazolam APL oral lösning, 1 mg/ml  
Flaskan innehåller 100 ml

Doseringen av Midazolam i mg/kg kroppsvikt är liknande för oral och rektal Midazolam, men dessa lösningar har *olika koncentrationer* och därmed skiljer sig *mängden* som administreras.

Lägg lite vaselin på Luer rektalspetsen.



Spetsen måste föras in i rektum ända hit (se pil).

Injicera gelen och lägg därefter direkt en supp Alvedon (125 mg eller 250 mg beroende på barnets vikt) så att gelen inte krystas ut igen.

## 6. Råd och tips

Barn över 10 kg och äldre än 12 månader kan behandlas under stöd av Midazolam i allmäntandvården.

Kom ihåg att förberedelse, information och adekvat smärtlindring behövs för att kunna få en lugn behandlingssituation.

Förberedda och välinformerade föräldrar är avgörande för en lugn behandlingssituation.

Att rekommendera adekvat smärtlindring vid det akuta samtalet är en bra akutbehandling som kan utföras vid första samtalet i receptionen.

Ring till Pedodonti om ni har funderingar. Alla behandlare är välkomna att auskultera på Pedodonti för att behandla egen patient under stöd av Midazolam med handledning.

## 7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Sedering med Midazolam i den allmänna barntandvården	Platina/Plexus, Pedodonti